

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

Інженерних систем та екології

 Олександр ПРИЙМАК

« » 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 4 Політологія

(назва освітньої компоненти)

шифр	спеціальність
192	Будівництво та цивільна інженерія
	освітньо-професійна програма
	«Тепло-газопостачання і вентиляція»

Розробники:

Семенченко Ф.Г., д.політ.н., професор

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і права

протокол № 10 від «30» травня 2023 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Євген ПЕРЕГУДА

Схвалено гарантом освітньої програми «Водопостачання та водовідведення»

Гарант ОП

(підпис)

Сергій РИБАЧОВ

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 8 від «21» серпня 2023 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання:							денна				Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету
		Кредитів на сем.	Обсяг годин					Сам. роб.	Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			КП		КР	РГР	Конт. роб				
				Разом	Л	Лр						Пз			
192	Будівництво та цивільна інженерія ОП «Тепло-газопостачання і вентиляція»	3	90	30	14	-	16	60				1	ісп	4	<i>Дунак</i>

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання:							заочна				Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету
		Кредитів на сем.	Обсяг годин					Сам. роб.	Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			КП		КР	РГР	Конт. роб				
				Разом	Л	Лр						Пз			
192	Будівництво та цивільна інженерія ОП «Тепло-газопостачання і вентиляція»	3	90	24	12	-	12	66				1	ісп	4	<i>Дунак</i>

Мета та завдання освітньої компоненти

Мета дисципліни: формування системи світоглядних знань про політику, суспільство та владу. Дослідження політичних відносин не лише як арени боротьби, протистояння та конфліктів, а і як засобу досягнення розуміння, інтеграції інтересів, досягнення соціальної злагоди та консенсусу.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2589>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі будівництва та цивільної інженерії.
Загальні компетентності	
ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК06	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК09	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК010	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
РН01	Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.
РН07	Виконувати збір, інтерпретацію та застосування даних, в тому числі, за рахунок пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел

Програма дисципліни
МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1

Феномен політики в суспільстві. Політологія як галузь знання, наука і навчальна дисципліна.

Лекція 1.

Тема 1. Політика і політологія в житті суспільства.

Визначення політики. Роль і місце політики у житті суспільства. Історія виникнення науки про політику. Співвідношення політичного і державного. Структура і функції політики. Економічна та соціальна політика.

Об'єкт, предмет та функції політології. Система основних методів політологічного дослідження: філософські, загальнонаукові та спеціальні. Місце політології в системі соціально-гуманітарних наук.

Практичне заняття 1. Політика і політологія в житті суспільства.

Зміст заняття:

1. Політика як категорія політології. Структура, функції політики.
2. Політологія як наука про політику.

Предмет, методи політичних досліджень.

3. Функції. Основні категорії. Структура дисципліни.

Лекція 2.

Тема 2. Сучасні ідейно-політичні течії.

Політичні вчення ХІХ — початку ХХІ ст. М. Вебер як класик західної політології. Теорії трьох «чистих» типів володарювання, бюрократизму.

Теорії елітизму В.Парето та Г. Моска. Неоелітизм. Д.Белл про соціально-економічні формації. Групова теорія політики А.Бентлі, Д.Трумена, Р. Арона. Теорія інформаційного суспільства А.Тойнбі. Теорія масового суспільства (О.-І-Гассет, Корнхаузер). «Зсув влади» за Олівієм Тоффлером.

Теорія мотивів участі особистості в політиці Г.Ласуела. Теорія соціально-політичних конфліктів Р.Дарендорфа, Л.Козера, К.Боулдінга.

Практичне заняття 2. Тема. Сучасні ідейно-політичні течії.

Зміст заняття:

1. Класичні політологічні теорії початку ХХ століття.
2. Теорії суспільства: масового, інформаційного, постіндустріального.

Глобалістика у сучасному світі.

3. Технотронна ера за З.Бжезінським. «Зсув влади» за О.Тоффлером.

4. Основні ідейно-політичні течії:

- а) консерватизм;
- б) лібералізм;

- в) анархізм;
- г) соціалізм;
- д) фашизм.

Лекція 3. Тема 3. Політична система суспільства.

Політична система як категорія політології. Місце і роль політичної системи в життєдіяльності суспільства. Структурні компоненти політичної системи: політичні відносини, політичні інститути, політична свідомість, політична культура.

Держава – основний інститут політичної системи суспільства. Типологія сучасних політичних систем. Основні функції політичних систем.

Політичні партії і рухи в політичній системі суспільства. Їхнє місце і роль в політичній системі. Основні ознаки політичної партії. Основні функції політичних партій. Партійна система суспільства. Типологія партійних систем. Суспільно-політичні організації та рухи.

Групи тиску: поняття, суспільні функції та технологія діяльності. Характер і можливості впливу груп тиску на політичну владу. Зв'язок груп тиску з політичними партіями, державними лідерами. Лобізм як політична практика. Типи лобіювання. Форми політичного лобі. Формування політичної системи в сучасній Україні.

Практичне заняття 3. Тема. Політична система суспільства.

Зміст заняття:

1. Політична система як категорія політології. Місце і роль в суспільстві.
2. Структура, типологія і функції політичної системи.
3. Основні інституціональні елементи політичної системи: держава, політичні партії, рухи, групи тиску.
4. Походження і класифікація політичних партій.
5. Роль і функції політичних партій.
6. Партійні системи.
7. Громадські рухи та об'єднання: сутність і типологія.
8. Особливості політичної системи сучасної України. Держава в політичній системі суспільства.
9. Форми державного правління і державного устрою.

Змістовий модуль 2. Загальна теорія політики.

Лекція 4.

Тема 4. Політична діяльність і влада.

Поняття і структура політичної діяльності: суб'єкти та об'єкти, мотиви і способи їх взаємовпливу. Форми політичної діяльності (управлінська, виконавча, законодавча, судова, контрольна тощо). Стили політичної діяльності. Політична влада як основний об'єкт політичної діяльності.

Джерела і основні характерні риси політичної влади. Структура, функції та ресурси політичної влади.

Демократія як форма і спосіб організації суспільно – політичного життя. Поняття демократії :історичний аспект. Основні цінності (стандарти) демократії сучасності: мажоритарний, поділу влади, забезпечення і гарантування прав і свобод людини і громадянина.

Сучасні теорії демократії.

Практичне заняття 4. Тема . Політична діяльність і влада.

Зміст заняття:

1. Політична діяльність: місце і роль в суспільстві. Форми та стилі політичної діяльності.
2. Категорія політичної влади, її джерела, риси, структура і функції.
3. Сучасні концепції політичної влади.
4. Легітимність політичної влади.
5. Феномен демократії в суспільстві.
6. Витоки, зміст та основні форми демократії.
7. Вибори, класифікація та функції.
8. Вибірчі системи: поняття, основні типи (моделі).
9. Принципи виборчого права та його реалізація через демократичні вибори
10. Громадянське суспільство, його сутність, структура та інститути.
11. Взаємозв'язок демократії і громадянського суспільства.

Лекція 5.

Тема 5. Політичне лідерство і роль особистості в політиці.

Поняття політичного лідерства. Місце, роль і значення політичного лідера в політичному процесі. Соціальна роль та функції політичного лідера. Політичне лідерство як механізм інтеграції соціально-політичного життя. Соціальна роль політичного лідера. Характерні риси і специфіка. Типи взаємовідносин політичного лідера з політичною елітою суспільства. Підготовка і рекрутування політичних лідерів.

Функції, що виконують політичні лідери. Феномен наднаціонального лідерства. Типологія політичного лідерства.

Характерні риси політичної еліти. Особистість і політика.

Особистість як об'єкт і суб'єкт політики. Роль і значення правосвідомості особистості в політичному житті суспільства.

Практичне заняття 5. Тема. Політичне лідерство і роль особистості в політиці

Зміст заняття:

Визначення політичного лідера. Характеристика психологічних рис. Шлях до лідерства.

1. Типологія політичного лідерства.
2. Владні еліти. Риси, типологія.
3. Особистість як об'єкт і суб'єкт політики.

Лекція 6

Тема 6. Політика і етнонаціональні відносини.

Політична ідеологія і політична культура.

Етнологія як галузь політичної науки. Категорії етносу, народності та нації в політології. Нація і державність. Національна політика в Україні на сучасному етапі: цілі, напрямки, досягнення і проблеми. Національні меншини: проблеми і перспективи розвитку.

Поняття “політична ідеологія”. Ідеологія і політика як регулятори відносин між людьми. Структурні рівні ідеології (теоретико-концептуальний, програмно-політичний, актуалізований). Типологія політичних ідеологій. Структурні елементи ідеології (політичні ідеї, теорії, цінності, ідеали, гасла, міфи, стереотипи). Місце політичної ідеології в структурі суспільної свідомості. Функції політичної ідеології.

Поняття політичної культури. Місце і роль в сучасному суспільстві. Структура і типологізація політичної культури. Політична символіка в політичній культурі. Особливості політичної культури сучасного українського суспільства.

Практичне заняття 6. Тема. Політика і етнонаціональні відносини.

Зміст заняття:

1. Поняття «народ», «етнос», «нація» в політології. Етнонаціональна політика.
2. Моделі етнонаціональної політики.
3. Етнополітичні конфлікти: причини, стадії, методи боротьби.
4. Етнонаціональна політика України: основні напрямки.

Практичне заняття 7. Тема. Політична ідеологія і політична культура.

Зміст заняття:

1. Поняття ідеології. Місце і роль в суспільстві. Функції політичної ідеології.
2. Ідеології лібералізму, консерватизму, марксизму та соціалізму.
3. Націоналізм. Лівацтво
4. Поняття політичного спектру.
5. Політична культура суспільства.

Лекція 7

Тема 7. Світовий політичний процес. Українсько-російська війна.

Міжнародні відносини як цілісна система, місце в ній політичних відносин. Сутність міжнародних відносин: основні підходи (політичний реалізм і політичний ідеалізм). Міжнародні відносини як система (системний підхід).

Виникнення міжнародної політики. Міжнародна (світова) політика і світовий політичний процес: сутність понять. Основні форми взаємодії на міжнародній арені: співпраця, суперництво і конфлікт. Стратегічне партнерство як форма міжнародних політичних відносин.

Процес формування та механізм зовнішньої політики держав. Поняття і сутність зовнішньої політики, її історична еволюція. Національний інтерес як основа формування зовнішньої політики держави. Цілі та принципи зовнішньої політики. Базові форми зовнішньої політики: активна, пасивна, агресивна, консервативна. Державні інститути, які беруть участь у формуванні та реалізації зовнішньої політики держави. Зовнішньополітична стратегія і тактика.

Практичне заняття 8. Тема. Світовий політичний процес. Українсько-російська війна

Зміст заняття:

1. Визначення та сутність світового політичного процесу. Мета, структура.
2. Геополітика.
3. Зовнішня політика держав. Особливості та рівні.
4. Місце України в світовому політичному процесі.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної форми навчання

1. Політика як специфічна форма і сфера діяльності людей.
2. Розвиток політичних досліджень в Україні.
3. Сучасні методи політичних досліджень.

4. Теорія олігархізації Р. Міхельса.
5. М.Острогорський про політичні партії.
6. М. Вебер про бюрократію і бюрократизм.
7. З.Бжезинський про політику і політичні відносини.
8. Футурологія Ж. Атталі.
9. «Кінець цивілізації» Френсіса Фукуями.
10. Об'єднана Європа: досягнення і проблеми.
11. Теорія соціально-політичних конфліктів в дослідженнях Р.Дарендорфа Л.Козера.
12. Антиглобалізм : теорія і практика.
13. Полемологія як наука про війну.
14. Тероризм: історія і сучасність.
15. Політична влада як засіб управління і регулювання.
16. Конфліктність влади і влада в умовах конфлікту.
17. Політична влада крізь призму психоаналізу.
18. Проблема персоналізації (персоніфікації) влади.
19. Проблеми формування політичної влади в Україні.
20. Поняття демократії в історії політичної думки.
21. Теорія демократії Ж.-Ж. Руссо.
22. Ш.А. де Токвіль про американську демократію.
23. Теорія поліархії Р. Даля.
24. Демократія в США.
25. Проблеми посттоталітарної демократії.
26. Демократія і мусульманський світ.
27. Теорія «трьох хвиль демократії» Семюеля Хантінгтона.
28. Місце і роль держави в політичній системі суспільства.
29. Політичні партії в політичній системі суспільства.
30. Політична система України.
31. Політична система США.
32. Політична система Польщі.
33. Сучасні тенденції трансформації політичних партій.
34. Партійна система США.
35. Партійна система Великої Британії.
36. Партійна система ФРН.
37. Становлення і розвиток партійної системи в Україні.
38. Ідеологія і національна ідея.
39. Ідеологія і релігія.
40. Екологізм в Україні.
41. Ідеологія фемінізму в Україні.
42. Політичне лобі в Україні.
43. Засоби і методи тиску на владу груп інтересів.
44. Влада і лобі: проблеми взаємовідносин.
45. Правове регулювання діяльності груп інтересів.
46. Політичне лобі: форми і методи впливу на владу.

47. Проблеми соціальної адаптації громадян похилого віку в перехідний період.

48. Особливості соціальних патологій сучасного українського суспільства.

49. Західна політична думка про процес соціально-економічного і політичного реформування України в період державної незалежності.

50. Формування політичної культури як умова перехідного етапу від тоталітаризму до свободи.

Питання до іспиту

1. Поняття політичного. Політика як соціальне явище і галузь дослідження.

2. Політика як специфічна форма і сфера діяльності людей. Поле політики.

3. Політологія як наука про політику. Предмет, категорії політології.

4. Методи політології.

5. Функції політології. Структура дисципліни.

6. Виникнення політичних ідей на Стародавньому Сході.

7. Розвиток політичної думки в Стародавній Греції.

8. Порівняльна характеристика політичних поглядів Платона і Арістотеля.

9. Розвиток політичної думки в Стародавньому Римі.

10. Теорія циклічності форм держави Полібія.

11. Держава як узгоджене правове спілкування у політико-правовій концепції

Цицерона.

12. Держава і право в уявленні Сенекі.

13. Політика і мораль в суспільно-політичній концепції Н.Макіавеллі.

14. Політичні відношення у суспільній свідомості Середньовіччя.

15. Політичні уявлення доби Ренесансу і Модерну.

16. Теорія суспільного договору.

17. Теорія поділу влади.

18. Етапи розвитку української політичної науки.

19. М.Костомаров і М.Драгоманов – фундатори української політичної науки.

20. Теорія демократичного конституціоналізму М.Драгоманова.

21. Характеристика напрямків розвитку української політології.

22. Головна проблематика досліджень сучасної української політології.

23. Теорія трьох чистих типів панування Макса Вебера.

24. Теорія плебісцитарної демократії Макса Вебера.

25. Теорія еліт В. Парето і Г. Моска.

26. Групова теорія політики (А. Бентли, Д. Трумен, Р. Арон).

27. Теорія інформаційного суспільства.

28. Теорія масового суспільства. (Х. Ортега-І-Гассет, Корнхаузер).

29. Теорія «зсуву влади» (Олвін Тофлер).
30. Теорії суспільства: масового, інформаційного, постіндустріального.
31. Політична система як категорія політології. Місце і роль в суспільстві.
32. Структура, типологія і функції політичної системи.
33. Основні інституціональні елементи політичної системи: держава, політичні партії, рухи, групи тиску.
34. Місце і роль держави в політичній системі суспільства.
35. Причини виникнення держави.
35. Форми держави.
36. Політичні партії: визначення, місце і роль в суспільстві.
37. Структура, функції політичних партій.
38. Класифікація політичних партій.
39. Політичні рухи і об'єднання, відмінність від політичних партій.
40. Класифікація та стадії розвитку політичних рухів.
41. Групи інтересу та групи тиску
42. Особливості політичної системи сучасної України.
43. Політична діяльність: місце і роль в суспільстві. Форми та стилі політичної діяльності.
44. Категорія політичної влади, її джерела, риси, структура і функції.
45. Сучасні концепції політичної влади.
46. Легітимність політичної влади.
47. Феномен демократії в суспільстві.
48. Стандарти демократії.
49. Визначення політичного лідера. Характеристика психологічних рис.
50. Типологія політичного лідерства.
51. Владні еліти. Риси, типологія.
52. Особистість як об'єкт і суб'єкт політики.
53. Поняття «народ», «етнос», «нація» в політології.
54. Етнонаціональна політика.
55. Моделі етнонаціональної політики.
56. Етнополітичні конфлікти: причини, стадії, методи боротьби.
57. Етнонаціональна політика України: основні напрямки.
58. Поняття ідеології. Місце і роль в суспільстві. Функції політичної ідеології.
59. Ідеології лібералізму та консерватизму.
60. Ідеології лібертаризму та комунітаризму.
61. Ідеології соціалізму та комунізму.
62. Ідеології націоналізму та лівацтва.
63. Поняття політичного спектру.
64. Політична культура суспільства: визначення, структура.
65. Функції і типологія політичної культури.
66. Політика і мораль.
67. Особистість і політика.

68.Класифікації ступенів активності і ступенів свідомості особи в політиці

Д.Мілбрета і Г.Алмонда.

69.Визначення та сутність світового політичного процесу.

70.Мета, структура світового політичного процесу.

71.Геополітика: визначення і сутність.

72.Зовнішня політика держав. Особливості та рівні.

73.Місце України в світовому політичному процесі.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (іспит) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;

- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;

- ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачем на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачі можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни

Поточне оцінювання		Інд. робота	Іспит	Сума балів
Змістові модулі				
1	2			
20	20	30	30	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не

допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Методичне забезпечення дисципліни

Література основна:

Підручники та навчальні посібники:

1. Морарь М.В. Політологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2019. 176 с.
2. Політологія: курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / уклад. О. В. Довгаль, І. М. Лесік. Миколаїв : МНАУ, 2022. 163 с.
3. Політологія: навч. посіб. / Є.В.Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2012. – 236 с.
4. Політологія: Навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей (доповнено) Ред.Струкевич О.К., Конотопенко О.П., Лапшин С.А. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016 р. – 403 с.
5. Томахів В. Я., Політологія: Навчальний посібник . Вид. 3-е, доп. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 224 с.

Література додаткова:

Навчальні посібники:

1. Бебик В.М. Політологія: наука і навчальна дисципліна: Підручник / В.М. Бебик. - К.: Каравела. – 2009. – 496с.
2. Гаєвський Б. А. Сучасна українська політологія : Навч. посібник. - К. : МАУП, 2009. – 268 с.
3. Гедікова, Н. П. Політологія [Текст] : зб. контрольних тестових завдань для студ. всіх спеціальностей. - Іллічівськ : [Вид-во Одес. держ. екон. ун-ту], 2007. - 32 с.
4. Гедікова, Н. П. Політологія [Текст] : навч.-метод. посіб. для студ. вищ.навч. закладів. - Іллічівськ : [Вид-во Одес. регіон. ін-ту упр. Нац. акад. держ.упр. при Президенті України], 2007. - 72 с.
5. Гедікова, Н. П. Політологія [Текст] : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. - Іллічівськ : [Вид-во Одес. ордену Леніна ін-ту сухопутних військ], 2006. - 66 с.
6. Гелей С. Д. Політологія : навч. посібник. - К. : Знання, 1999. - 427 с.
7. Гелей, С. Д. Політологія [Текст] : навч. посібник. - К. : Знання, 2004. - 645 с.
8. Дем'янчук, О. Державна політика і державне управління: політологічні аспекти [Текст] : [монографія]. - К. : Факт, 2008. - 272 с.

9. Кирилюк, Ф. М. Політологія Нової доби : Посібник. - К. : Академія, 2003. - 304 с. 13. Курас І. Ф. Етнополітологія : Перші кроки становлення. - К. : Генеза, 2004. - 736 с. 1
10. Лазоренко О. В. Теорія політології : Навч. посібник. - К., 1996. - 179 с.
15. Мадіссон, В. В. Політологія міжнародних відносин : Навч. посібник. - К. : Либідь, 1997. - 176 с.
11. Нагорнюк, В. О. Основи політології : 10-11 класи. - Х. : Основа, 2013. - 128 с 12. Ніконенко В. М. Політологія : Курс лекцій. - Т. : [б. в.], 1992. - 256 с.
13. Піча В. М. Політологія : Навч. посіб. для студ. вищ. закладів освіти 1-4 рівнів акредитації. - К. : Каравела, 2001. - 344 с.
14. Піча, В. М. Політологія [Текст] : підруч. для студ. вищ. закладів освіти. - Л. : Магнолія-2006, 2009. - 304 с.
15. Політологічний енциклопедичний словник : Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. - К. : Генеза, 1997. - 400 с.
16. Політологія : Підруч. для студ. вищ. навч. закладів. - К. : Академія, 2003. - 528 с.
17. Політологія, кінець ХІХ - перша половина ХХ ст. : Хрестоматія. - Л. : Світ, 1996. - 800 с.
18. Політологія : Курс лекцій. - К. : Вища шк., 1993. - 271 с.
19. Політологія : Посібник для студ. вищ. навч. закладів. - К. : Академія, 1998. - 368 с.
20. Політологія : Підручник. - К. : Вища шк., 2001. - 415 с.
21. Політологія у запитаннях і відповідях : Навч. посібник. - К. : Вища шк., 2003. - 263 с.
22. Потульницький В. А. Теорія української політології : Курс лекцій. - К. : Либідь, 1993. - 192 с.
23. Потульницький В. А. Історія української політології : (Концепції державності в українській зарубіжній історико-політичній науці). - К. : Либідь, 1992. - 232 с.
24. Шляхтун, П. П. Політологія (теорія та історія політичної науки) : Підручник. - К. : Либідь, 2002. - 576 с.
25. Шляхтун, П. П. Політологія: історія та теорія [Текст] : підручник. - К. : Центр учбової літератури, 2010. - 472 с.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Президент України. URL: <http://www.president.gov.ua>
3. Конституційний Суд України. URL: <http://www.ccu.gov.ua/>
4. Офіційний вісник України. Щотижневий збірник актів законодавства, внесених до Єдиного державного реєстру. URL: <http://www.gdo.kicv.ua/>